

Høst af økologisk hvidkløver

- God vejrudsigt afgørende
- Modenhedsbestemmelse
- Efterbehandling

Modningsprocessen er i gang

Hvidkløveren har blomstret over en lang periode i denne sæson. De hyppige regnbyger i første halvdel af juli har holdt blomstringen i gang, men har også betydet, at der har været pauser i bitrækket. Der er naturligvis forskel på hvor og hvor meget det har regnet, så derfor kan der være lokale forskelle på, hvornår hovedbestøvningen har fundet sted. Dagen 26-29. juni var varme og bierne talrigt til stede i de fleste marker. At bistaderne i disse dage også taget på i vægt, tyder på god bestøvning. Det betyder, at de første marker vil være skårlægstjenlige fra den 20.-24. juli, mens andre skal vente lidt længere for at få et passende antal bestøvede frøhoveder færdigudviklet. Det gælder også, hvis der er taget et sent slæt i juni som har medført en senere hovedblomstring.

Fra hovedbestøvningen til skårlægnings-tidspunktet regner vi normalt med ca. 25 dage.

Skårlægning modenhedsbestemmelse

Efterfølgende beskrivelse kan anvendes, når det optimale skårlægningstidspunkt fastsættes:

1. Afgrøden har et brunligt skær af de afmodnende blomsterhoveder og blomsterstængler.

2. Ved optælling af bestøvede blomsterhoveder, f. eks. 100 stk. bør mindst 70 % af hovederne indeholde gule eller gulgrønne frø og op til 30 % af blomsterhovederne kan så indholde grønne, umodne frø.

3. På de modne hoveder vil den øverste

del af hovedblomsterstilken visne og have en gullig-brun farve. Småstilkene vil være grøn-brune i farven.

4. Undgå skårlægning ved udsigt til regn de første 2-3 dage. Mest optimalt er det, hvis vejrudsigten lover tørvejr i 5 dage fra skårlægningstidspunktet.

5. Af hele dyrkningsforløbet i hvidkløver er høstperioden den mest kritiske, så derfor skal kløverafgrøden prioriteres højest i høst.

Skårlægning foretages med almindelig slåmaskine (fingerklipper) eller skiveslåmaskine. Skårruller monteret i siden på klipperen kan hjælpe med til at gøre skåret mere kompakt.

Skiveslåmaskinen anvendes fortrinsvis i kraftige afgrøder. Det er vigtigt at få lavet et sammenhængende skår med blomsterhovederne øverst, lagt ind, så skårløftning kan foretages uden at køre i skårene.

Vejring

Under gunstige vejringforhold med solrigt vejr kan der tærskes efter 5-7 dages vejring, i nogle tilfælde endda et par dage før. Ved mindre gunstige vejringforhold med hyppig nedbør og fugtigt vejr, kan det blive nødvendigt med en eller flere skårløftninger i vejringperioden. Skårløftningen skal foretages, inden gennemgroningen bliver dominerende.

Direkte tærskning

Metoden er kun anvendelig i marker, som er modnet ensartet ned uden for meget bladmasse, eller hvor skårlægning vil være risikabelt pga. for lidt plantemasse til opsamling. Et tynd skår kan reddes ved at rulle skårene forsigtigt

sammen 2 og 2 med en siderive, så opsamling med mejetærsker kan finde sted.

Tærskning

Ved tærskning kan der anvendes pick-up, men normalt bruges almindeligt skærebord med kniv påmonteret akshævere. Hvidkløver skal tærskes i tørt og solrigt vejr for at få en tilfredsstillende udtærskning.

Broafstanden skal være lille, og cylinderhastigheden forholdsvis høj for at få en ordentlig udtærskning af frøene, som skal gnubbes ud af de små bælg. Det vil ofte være nødvendigt at montere blændeplader (linealer) under broen for at få en tilfredsstillende udtærskning. Er udtærskningen ikke god nok, vil soldbelastningen blive massiv med stor risiko for spild over soldene som resultat.

Øverste sold indstilles til 10 mm lamelåbning og nederste sold til 2 mm's åbning. Der kan også anvendes rundhullet fast sold med 2½-3 mm huller.

Luftmængden skal være moderat til lille, start med rigelig luft og reguler ned, til der ikke er spild.

I øvrigt kan vi henvise til "Værd at vide om frøtærskning", som kan fås ved henvendelse til vore afdelinger.

Efterbehandling

Hvidkløver er normalt tør ved tærskningen, men vi anbefaler, at råvaren kan færdigvejre nogle dage i et tyndt lag på et gulv eller bedre, på et tørreri, så umodne frø, bælgrester og ukrudtsfrø kan ose af efter høst. Skal råvaren efterfølgende i storsække, er det vigtigt at råvaren er helt tør, hvilke vil sige max. 11 pct. vand. Vent med at fylde frø i storsække inden frøet er tørt og afkølet.

Lad være med at tanke direkte fra mejetærsker over i storsække. Er råvaren ikke ordentlig tør, risikerer man, at den bliver jordslået og muggen. En solvarm råvare, som ikke er afkølet ordentlig inden den fyldes i storsække, er meget udsat for åndingstab. Spireevnen kan tage skade, og frøvaren kan i værste fald være uanvendelig.

Råvarekvalitet

10 liter råvare skal veje omkring 6,5 kg for at få et tilfredsstillende lavt rensesvind på omkring 20 pct. Der er dog ikke en fast sammenhæng mellem vægten af råvaren og rensesvindet. Råvarens indhold af flade, underudviklede frø, gnavede frø, ukrudtsfrø, bælgrester og ikke mindst jord, har stor indflydelse på, hvilken renvareprocent der kan udvindes af råvaren. Vær i øvrigt opmærksom på, at jord og sandpartikler kan være vanskelige at frarenses.

En 10 liter spand (strøget mål), som er meget anvendelig til at måle råvarevægten, fås ved henvendelse til din frøavlskonsulent

Venlig hilsen
DLF-TRIFOLIUM A/S